

Vård- och omsorgsnämnden

Tid och plats Kl. 18:00 tisdagen den 3 oktober 2023, Kommunhuset, Bålsta

Beslutande

Ledamöter Fred Rydberg (KD), Ordförande
Paul Ohvanainen (SD), 1:e vice ordförande
Carolina Cranser (S)
Lisbeth Bolin (C)
Inger Wallin (S)
Per-Arne Öhman (M)
Birgitta Green (Båp)

Övriga närvarande

Ersättare Lilly-Ann Strömberg (S)

Tjänstemän

Niki Mallouppas Carlquist, nämndsekreterare
Karin Borgström, förvaltningschef
Jari-Matti Heikkinen, verksamhetscontroller
Payan Abdulkarim, verksamhetscontroller
Karin Johansson, controller §§ 74-79
Amanda Sundberg, demenskonsulent § 75
Suzanna Linde, demenskonsulent § 75

Justering

Justerare Carolina Cranser (S)
Dag och plats tisdagen den 10 oktober 2023 klockan 16:00, Kommunhuset
Justerade paragrafer §§ 77, 79, 82

Ajournering

Klockan 19:42-19:47, § 78 Internkontrollplan samt internkontroller för år 2023
Klockan 20:33-20:35, § 82 Utökad investeringsbudget äldreboende ÅSEN

Underskrifter

Sekreterare

Niki Mallouppas Carlquist

Ordförande

Fred Rydberg (KD)

Justerare

Carolina Cranser (S)

Anslag/Bevis Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Vård- och omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum 2023-10-03

Datum för
anslags uppsättande 2023-10-03 2023-10-26

Förvaringsplats
för protokollet Vård- och omsorgsförvaltningen, Håbo kommun

Underskrift

Niki Mallouppas Carlquist

VON § 77

Dnr 2023/00118

Delårsrapport augusti 2023

Beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner delårsuppföljning augusti 2023.
2. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.
3. Vård- och omsorgsnämnden uppmanar förvaltningen att i möjligaste mån arbeta för en budget i balans.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ett mycket tufft delår för nämnden, underskott med 35,5 miljoner kronor.

Stora ekonomiska utmaningar framför allt kopplat till avdelningen för hemtjänst, men även till andra verksamheter som bistånd och särskilt boende. Försenad byggnation av nytt särskilt boende och försenat beslut gällande moduler för korttidsplatser skapar köer till SÄBO och ökade behov av köpta platser. Bristen på SÄBO platser medför att det är platsbrist på korttidsboende i kommunen. Personer som är beviljade SÄBO stannar längre på korttidsboende och således stoppas flödet upp. Det medför ökat antal köpta platser utanför länet. Ökade kostnader för färdtjänst utreds för att se om de har en koppling till det ökade behovet av köpta platser utanför länet.

Ekonomi är mycket ansträngd inom nämndens verksamheter, ca 35,5 miljoner kronor i negativt resultat mot budget. Hemtjänsten prognostiserar stort underskott på ca 20 miljoner kronor och underskottet är relaterat till stora problem kopplat till bemanning och utplanerad tid inom hemtjänsten. Antal beviljade timmar kontra antal personatimmar har idag för stor differens samt att förvaltning utreder hur stor grundbemanningen ska vara inom hemtjänsten. Grundbemanningen har varit ett problem sedan 2020. Myndighetsavdelningen prognostiserar ett ökat underskott som beror på ökat antal köpta platser för SÄBO och för korttids (demens och somatik). Antalet köpta platser är relaterat till försenade byggnationer, underdimensionerade antal korttidsplatser samt ökad demografi. Insatskatalogen och avgifter kommer att behöva justeras för att intäkterna ska öka inom nämnden

Även schemaändringen 11-timmars dygnsvila kommer att påverka ekonomin med viss ökad bemanning inom SÄBO och hemtjänst. Det som ytterligare kommer att driva upp personalkostnaderna är en ytterligare schemajustering med hänsyn till 47-timmars vilan. Kostnadsökning kommer att bli mer tydligt när nya scheman går i gång 1/10 2023.

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Vård- och omsorgsnämnden

Verksamheterna har klarat av delåret och status för måluppfyllelse är grön för samtliga verksamheter förutom hemtjänsten. Hemtjänsten har prioriterad grundbemanning och ekonomi, vilket har gjort att måluppfyllelse inte är optimal.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 7460, daterad 2023-09-08.
- Delårsrapport augusti 2023 nr 7520, daterad 2023-09-20.

Förslag till beslut på sammanträdet

Fred Rydberg (KD), Per-Arne Öhman (M), Lisbeth Bolin (C):

Vård- och omsorgsnämnden uppmanar förvaltningen att i möjligaste mån arbeta för en budget i balans.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt förvaltningens förslag med Fred Rydbergs (KD), Per-Arne Öhmans (M) och Lisbeth Bolins (C) tilläggsyrkande och finner att så är fallet.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Ekonomichef

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

VON § 79

Dnr 2023/00117

Justering av måltidsavgifter

Beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att indexjustera måltidsabonnemangen inom särskilt boende enligt KPI.
2. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att indexjustera priset på hemtjänstens matlådor enligt KPI.
3. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att prisjustera måltidspriset för ätande inom dagverksamheten enligt KPI.
4. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta föreslagna avgifter från och med 2024-01-01
5. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgifterna för måltider indexuppräknas årligen enligt KPI (konsumentprisindex) för aktuellt basår, den 1 januari varje år med start från 2024-01-01.
6. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har lämnat förslag i enlighet med fullmäktiges antagna mål om en budget i balans och om antagna mål om effektiv förvaltning och föreslår därför att kommunfullmäktige antar föreslagna justeringar. Att höja avgifterna ingår även som en åtgärd för att få en ekonomi i balans för Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, då måltidsverksamheten ligger där.

Många av de avgifter som ligger inom nämndens ansvarsområde är idag inte indexreglerade och har varit oförändrade under flera år. Vissa har varit oförändrade sedan 2010-talet. Vård- och omsorgsförvaltningen kan efter kartläggning av kommuner i närområdet konstatera att Håbo kommun tar ut lägre avgifter.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige antar reviderade avgifter för Vård- och omsorgsnämndens verksamheter från och med 2024-01-01 och att dessa indexuppräknas varje år från och med 2024.

Vård- och omsorgsnämnden behöver säkerställa att nämndens verksamheter bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. En del i att säkerställa nämndens finansiering är att tillse att nämnden tar ut de avgifter som är rimliga utifrån aktuell kostnad för livsmedel och måltidspersonal. Vid en jämförelse mellan kommunerna i region Uppsala har Håbo kommun de lägsta avgifterna för så väl måltider inom särskilt boende som matlådor till hemtjänsten.

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Vård- och omsorgsnämnden

Kommun	Avgift måltid SÄBO per månad	Avgift per matlåda hemtjänst	Avgift per lunch dagverksamhet
Östhammar	4113	70	
Enköping	3120	70	78
Uppsala	3805	71	80
Heby	4185	88	
Tierp	4034	78	78
Håbo	3000	50	70
Älvkarleby	4370		102
Knivsta	3043		

Många av de avgifter som ligger inom nämndens ansvarsområde är idag inte indexreglerade och har varit oförändrade under en längre tid.

Förvaltningen föreslår vidare nämnden att indexera avgifterna för måltider och använda KPI som index. Indexet mäter den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata inhemska konsumtionen, de priser konsumenten faktiskt betalar.

KPI är det vanliga måttet för kompensations- och inflationsberäkningar i Sverige.

Vård och omsorgsförvaltningen har inhämtat synpunkter från Kommunala pensionärsrådet (KPR) och Kommunala funktionsrättsrådet (KFR) gällande höjda måltidsavgifter. KPR och KFR har skickat in en gemensam skrivelse angående förslaget.

KFR och KPR anser inte att måltidsavgifterna ska indexjusteras enligt KPI. Årliga kostnadsuppräknningar, enligt KPI, står inte i relation till årlig uppräknning av betalningsförmågan. KPR och KFR anser vidare att det rimligt att måltidsavgifterna måste höjas då de inte justerats under många år. Det ställer dock sig undrande över jämförelsen mellan kommuner tar hänsyn till likartade kostnader. Råden föreslår att den föreslagna kostnadsökningen sker i två steg (hälften av beloppen vid varje tillfälle), förslagsvis vid helårsskiftet och halvårsskiftet. Detta för att öka möjligheten till att anpassa sin budget utefter sina ökade utgifter.

Förvaltningen har läst och begrundat rådets synpunkter. Både råden och förvaltningen är eniga om att måltidsavgifter bör höjas. Råden önskar dock en mildare variant av höjning men förvaltningen anser, utifrån rådande ekonomiska

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Vård- och omsorgsnämnden

läge, att höjningen bör ske i ett steg. Råden är även tveksamma till en indexhöjning/år enligt KPI.

Med respekt för rådens synpunkter står förvaltningen fast i förslaget att måltidsavgifter ska höjas enligt KPI varje år samt att nämnden genomför en höjning i ett steg för att komma upp i en skälig nivå för måltidsavgifter.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Avgifterna inom Vård- och omsorgsnämnden behöver justeras för att avgifterna ska vara rimliga i förhållande till dagens kostnader för måltider och måltidspersonal. För 2023 har Håbo kommun i jämförelse med liknande kommuner lägre avgiftsintäkter för måltidsabonnemang och matlådor. Kommunerna i region Uppsala har en genomsnittskostnad för måltider på 3709 kr. Håbos avgift på 3000 kr är 24% lägre än genomsnittet i regionen och lägst avgift av alla kommuner i jämförelsen. Avgiften för kommunal matlåda är 50 kr i Håbo vilket är 36% lägre än genomsnittet som är 68 kr i regionen. Avgiften för måltider i kommunens dagverksamhet är 70 kr, av det går endast 35 kr till måltidsservice. Att höja avgifterna ingår som en åtgärd för att få en ekonomi i balans för Vård- och omsorgsnämnden samt Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, enheten för måltidsservice.

1. Indexjustering av måltidsabonnemanget enligt KPI (2011-2023 ger en förändring på 31%) från 3000 kr till 3900 kr.
Avgiftshöjningen skulle öka Vård- och omsorgsnämndens intäkter med ca 428 000 kr.
Avgiftshöjningen skulle öka Kommunstyrelsens intäkter med ca 998 000 kr.
2. Indexjustering av kommunala matlådorna enligt KPI (2019-2023 ger en förändring på 22%) från 50 kr till 60 kr.
Avgiftshöjningen skulle öka Kommunstyrelsens intäkter med ca 290 000 kr.
3. Indexjustering av måltider inom öppen verksamhet för äldre enligt KPI (2021-2023 ger en förändring på 18%) från 70 kr till 76 kr.
Avgiftshöjningen skulle öka Kommunstyrelsens intäkter med ca 19 000 kr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 7452, daterad 2023-09-07.
- Underlag justering avgifter måltid nr 7453, daterad 2023-09-07.

Förslag till beslut på sammanträdet

Per-Arne Öhman (M):

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att måltider inom dagverksamheten för äldre höjs från 70 kronor till 76 kronor, varav enheten för måltidsservices ersättning ökar från 35 kronor till 41 kronor.

Per Arne Öhman (M):

Yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Vård- och omsorgsnämnden

Fred Rydberg (KD):

Yrkar att beslutspunkterna ändrar ordning

Birgitta Green (Båp), Carolina Cranser (S) och Inger Wallin (S):

Yrkar att höjningarna av måltidsavgifterna fördelas på två perioder, 450 kronor från 2024-01-01 och 450 kronor från 2024-07-01.

Beslutsgång

Ordförande ställer Birgitta Greens (Båp), Carolina Cransers (S) och Inger Wallins (S) förslag till beslut mot Per-Arne Öhmans (M) förslag till beslut och finner att nämnden bifaller Per-Arne Öhmans (M) förslag.

Ordförande frågar om nämnden kan besluta att beslutspunkterna ändrar ordning och finner att så är fallet.

Reservationer

Reservation från Bålstapartiet och Socialdemokraterna.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Ekonomiavdelningen

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

VON § 82

Dnr 2023/00120

Utökad investeringsbudget äldreboende ÅSEN

Beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till budget, och föreslår Kommunfullmäktige att utöka total investeringsbudget med 47,3 miljoner kronor till totalt 168,3 miljoner kronor.
2. Vård- och omsorgsnämnden godkänner föreslagen tidplan med start och fördelning av medel mellan angivna år, och föreslår Kommunfullmäktige att utöka investeringsbudgeten år 2024 med 96,2 miljoner kronor.
3. Vård- och omsorgsnämnden godkänner genomförandefasen, Fas 2, under förutsättning att Kommunfullmäktige beslutar om utökad budget.
4. Vård- och omsorgsnämnden godkänner att beställningen kan undertecknas med Peab när bygglovet vinner laga kraft.
5. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har sökt och tidigare beviljats investeringsbudget, kommunfullmäktige §4 2021-02-22, om 121 miljoner kronor för uppförande av kommunens nästa äldreboende benämnd ÅSEN. I VON § 95 Dnr 2020/00059, *Utökad investeringsbudget för äldreboende 2024*, lyfte vård- och omsorgsförvaltningen behov av utökad investeringsbudget för ÅSEN av totalt 149,5 miljoner kronor. En differens på 28,5 miljoner kronor. Ökningen berodde på den kraftiga prisutvecklingen det senaste året.

Ärendet för nybyggnation av äldreboende ÅSEN har pausats av olika anledningar. I dagsläget är bygglovet överklagat i mark- och miljödomstolen. En ny kalkyl begärdes av Peab från samhällsbyggarförvaltningen. Enligt ny kalkyl inklusive kommunens riskbedömningstillägg på 15% (20 005 440 kr) blir totalkostnaden ca 168 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är sedan tidigare godkänd för 121 miljoner kronor (kommunfullmäktige §4 2021-02-22) och nämnden äskar om en utökad investeringsbudget på 47 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 7499, daterad 2023-09-13.

Förslag till beslut på sammanträdet

Birgitta Green (Båp), Carolina Cranser (S) och Inger Wallin (S):
Yrkar att ärendet ska återremitteras.

Birgitta Green (Båp), Carolina Cranser (S) och Inger Wallin (S):
Yrkar att punkten 1 och 2 bifalls och punkten 3-5 avslås om ärendet avgörs idag.

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Vård- och omsorgsnämnden

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ärendet ska återremitteras eller avgöras i dag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande fråga om nämnden kan besluta att bifalla punkten 1 och finner att så är fallet.

Ordförande fråga om nämnden kan besluta att bifalla punkten 2 och finner att så är fallet.

Ordförande fråga om nämnden kan besluta att bifalla punkten 3 och finner att så är fallet.

Ordförande fråga om nämnden kan besluta att bifalla punkten 4 och finner att så är fallet.

Ordförande fråga om nämnden kan besluta att bifalla punkten 5 och finner att så är fallet.

Reservationer:

Reservation från Bålstapartiet och Socialdemokraterna.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Samhällsbyggarförvaltningen Fastighetsavdelningen

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING